

Landstinget i Jönköpings län
Landstingets revisorer

Landstingsstyrelsen

Granskning av styrningen av vård på lika villkor, förstudie

Landstingets revisorer har, med hjälp av sakkunnigt biträde, granskat styrningen av att vård ges på lika villkor till länets invånare. Granskningen är en så kallad förstudie och kommer att ligga till grund för revisorernas beslut om eventuella fördjupade granskningar inom området. Förstudien är avgränsad till landstingsövergripande nivå.

Den övergripande revisionsfrågan för granskningen är: ”Hur säkerställer landstingsstyrelsen, genom olika styrdokument och uppföljning, att vård ges på lika villkor till länets invånare?”

Resultatet av granskningen redovisas i granskningsrapport ”Vård på lika villkor, förstudie”.

Landstingets revisorer gör, till följd av granskningens resultat, nedanstående bedömningar och rekommendationer.

Revisorernas bedömningar

Revisorernas sammanfattande bedömning är att landstingsstyrelsen genom styrdokument och uppföljning inte i tillräcklig utsträckning säkerställer att vård ges på lika villkor till länets invånare.

Revisorernas bedömning är dock att det, genom en rad pågående arbeten, finns både vilja och förutsättningar för att vidareutveckla styrningen av och förutsättningarna för att vården ska ges på lika villkor till länets invånare.

Revisorernas sammanfattande bedömning grundar sig på bedömningarna av nedanstående kontrollfrågor, markerade med fet stil, som ingår i granskningen.

Hur har landstinget definierat begreppet ”vård på lika villkor” respektive ”jämlig vård”?

Granskningen visar att begreppet jämlig vård används i landstinget, men att det definieras på olika sätt inom organisationen. Revisorernas bedömning är att kommunikationen och styrningen skulle vinna på att landstinget tydligare definierar begreppet jämlig vård.

Hur sker styrning och uppföljning av en vård på lika villkor?

Styrningen och uppföljningen av jämlig vård sker i första hand genom landstingets budget och flerårsplan samt genom regelboken för vårdval, vilken styr resursfördelningen inom primärvården. Granskningen visar dock att styrningen i första hand görs utifrån det som är enklast att mäta, till exempel kön och geografi. Revisorernas bedömning är därför att verktyg och system behöver utvecklas för att ta fram fler bakgrundsvariabler, som är relaterade till begreppet jämlig vård.

Revisorernas bedömning är att det finns en styrning och uppföljning av jämlig vård, men att denna är otillräcklig och ofullständig då alla aspekter av begreppet inte beaktas.

Revisorernas bedömning är dock att det inom landstinget finns en vilja att vidareutveckla styrningen av och förutsättningarna för att vården ska ges på lika villkor till länets invånare. Detta på grund av att granskningen visar att det pågår en rad olika aktiviteter för att främja och utveckla en jämställd vård. Ett exempel på detta är det arbete som påbörjats med hjälp av stimulansbidrag, där syftet är att skapa förutsättningar för att främja jämställd och jämlig vård och medborgarservice i landstingsfinansierad verksamhet.

Vilka riskområden har landstinget identifierat?

Revisorerna konstaterar att någon systematisk och samlad riskanalys av riskområden och riskgrupper inte har genomförts.

I granskningen görs bedömningen att kunskap finns, och bör finnas, i organisationen om hur vården kan ges till patienter med olika behov, så att alla ges en likvärdig vård. Likaså finns kunskap om vilka specifika riskgrupper, som det är angeläget att säkerställa en jämlig vård för. Revisorerna delar bedömningen av att denna kunskap på ett systematiskt sätt bör tillvaratas.

Hur och till vem/vilka återrapporteras resultatet?

Återrapportering sker till fullmäktige i årsredovisningen. Revisorerna konstaterar dock att rapporteringen inte innehåller någon bedömning av om vården är jämlig. Uppföljning sker av kunskapsbaserad och ändamålsenlig vård genom indikatorer i ”Öppna jämförelser...” och redovisas årligen till landstingsfullmäktige i särskilt ärende.

Revisorernas rekommendationer

Revisorerna rekommenderar

- att begreppet jämlik vård tydligare definieras
- att uppföljningen av att vården är jämlik utvecklas så att fler aspekter av begreppet beaktas
- att landstingsstyrelsen initierar en riskanalys, där den kunskap som finns i organisationen tillvaratas, för att öka förutsättningarna för en jämlik vård i länet.

Svar från landstingsstyrelsen

Revisorerna önskar svar senast 2012-04-13 om vilka åtgärder som landstingsstyrelsen kommer att vidta till följd av granskningens resultat och revisorernas rekommendationer.

Doris Johansson
Ordförande

Arnold Carlzon
Vice ordförande